

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:843

av Lars-Arne Staxäng m.fl. (M)

Bluffakturor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av krafttag för att motverka bluffakturor till privatpersoner och företag.

Motivering

Det har tyvärr blivit allt vanligare att kriminella företag pressar ut betydande summor från såväl privatpersoner som företag genom bluffakturor och inkassokrav. Det händer att en bluffaktura går så långt som till ett betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten. Här har inkassoföretag ett stort ansvar att inte åta sig uppdrag från oseriösa aktörer och det finns även exempel där inkassoföretag faktiskt avbrutit samarbetet. Branschorganisationen Svensk Handel får dagligen in uppemot 100 klagomål från sina medlemmar, särskilt på sommaren. Bluffakturor är dessvärre numer ett av de vanligaste brott som småföretagare utsätts för.

Under första halvåret 2014 inkom över 6000 anmälningar om falska fakturor, det är lägre än året innan vilket är positivt. Men i cirka hälften av Sveriges län så ökade bluffakturorna under första delen av 2014. Det finns alltså mycket kvar att göra då många företagare fortfarande drabbas av detta obehag.

Trots att rättsväsendet får fast en del skojare så hittar de kriminella hela tiden nya offer för sina falska fakturor. Det kan röra sig om sommarstugeägare som får falska telefonfakturor, bostadsrättsinnehavare som luras att gå med i icke-existerande intresseorganisationer eller personer som faktureras för en påhittad pensionsrådgivning.

Men problemet är särskilt omfattande för småföretagare. Särskilt på sommaren så ökar antalet bluffakturor till företag då man försöker utnyttja att vd:n eller ekonomichefen är på semester.

Företag och privatpersoner som drabbas av bluffakturor upplever ofta att språket är direkt hotfullt från de oseriösa företag som ligger bakom. En del bluffmakare ringer upp företagare och bandar samtalet som sedan klipps ihop; detsamma sker även med skriftliga avtal som det klipps och klistras i. Ofta hotar bluffföretagen sedan med betalningsförelägganden, många blir skrämda till att betala då de vill undvika betalningsanmärkningar. Detta innebär att det sannolikt finns ett stort mörkertal då en del betalar för att slippa ytterligare problem.

Polisen har satt in ökade resurser vilket är bra, men tyvärr läggs många polisanmälningar om bluffakturor fortfarande ner. Alltså kommer de kriminella undan. Men man ska även ha i åtanke att kostnaderna och den tid som går åt för att bestrida bluffakturor gör att en del företag riskerar att gå under. Detta är orimligt.

Genom nya bestämmelser är det nu lättare att få bort felaktiga uppgifter från Kronofogdemyndighetens register för att ge ett ökat skydd för dem som drabbas av bluffakturor. Det är också positivt att Svensk Handel har upprättat en varningslista och råd om hur man ska agera ifall man drabbas. När det gäller privatpersoner så måste en betalningsanmärkning fastställas av ansvarig myndighet, medan företag kan få en betalningsanmärkning redan när Kronofogdemyndigheten registrerar en ansökan om betalningsföreläggande. Här måste förändringar till. Förra Alliansregeringen tillsatte två utredningar, Åtgärder mot fakturabedrägerier SoU 2013:85 och Stärkt straffrättsligt skydd för egendom dir. 2014:12.

Det måste bli tydligare att den som skickar ut en bluffaktura gör sig skyldig till brott och kan polisanmälas samt att den drabbade kan framställa skadeståndsanspråk. För att detta ska bli verklighet måste fler polisanmälningar leda till åtal och straffen för bedrägeri skärpas. Bedrägeribrotten bör prioriteras tydligare i polisens arbete och samarbetet mellan landets olika polismyndigheter bör stärkas då många bedrägerier är landsomfattande.

Företagens skydd mot bluffakturor bör stärkas samtidigt som arbetet med att lagföra de som sysslar med falska fakturor bör prioriteras från rättsväsendets sida.

Lars-Arne Staxäng (M)

Annicka Engblom (M)

Hans Rothenberg (M)

Maria Plass (M)